

VIENS PUISĪTIS MEITIŅĀM

Latviešu dejas 1 puisim un 6 meitām

H. Sūnas choreogrāfija un apraksts

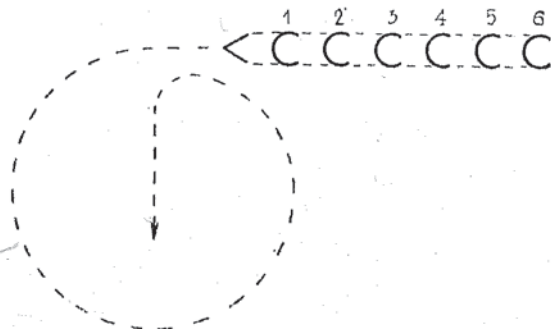
Deju izpildot, jācenšas atklāt tās pamatdomu, ka meitām vislabāk pārmācīt iedomīgo un pārāk pašpārliecināto puisi, ja viņu vienkārši pamet vienu. Tas prasa vienotu meitu rīcību, taču viņu vidū nav vienprātības, jo dažādie raksturi un izdarības izsauca sadursmes, kas dažbrīd nāk tikai par labu šim pašam puisim.

Pirmā un sestā meita ir ne vien nebēdīga un izlutināta, bet arī nesavaldīga un neiecietīga pret savām biedrenēm. Abas šīs meitas un puisis sastāda dejas centrālo trijnieku. Būdami vadošie, tie ir arī galvenie dejas sižeta risinātāji, tālab tā izpildītāji jāizraugās ar izteiktām tēlošanas spējām.

Dejotājiem latviešu tautas tērpi. Puisim vēlams garais svārks un cepure galvā. Pirmajai un sestajai meitai kājās raibas zeķes un krāšņas kurpes.

Novietojums

Dejotāji nostājas kolonā pa vienam labās puses dibenplāna aizkulisēs. Puisis stāv kolonas priekšā ar sakrustotām rokām uz krūtīm (1. zīm.). Pirmā meita aptver ar abām rokām puisa vidukli, un pārējās līdzīgā kārtā aptver priekšējās dejotājas (slēgtais kolonas vidukļa satvēriens).

1. zīm.

Uznāciens

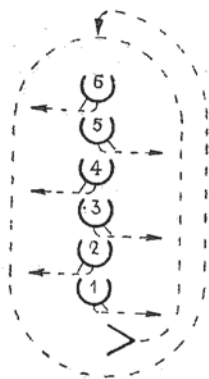
(1.—8. t. ×2)

Dejotāju kolona, sākot ar labo kāju, uznāk ar polkas soli un virzās uz priekšu, kā parādīts 1. zīmējumā ar punktēto līniju. Puisis dejo stalti un pašapzinīgi, meitas seko, galvas liecot gan pa labi, gan pa kreisi, un raugās, kur viņas aizvedīs.

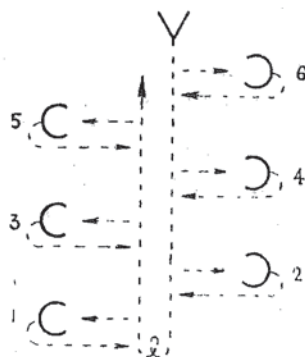
Pirmais gājiens

(9.—16. t. ×2)

9.—16. t. — Dejotāji nostājas skatuves centrā kolonā pa vienam ar skatu pret skatītājiem. Puisis ar roku vēzienu atbrīvojas no pirmās meitas aptvēriena. Reizē ar pirmo meitu arī visas pārējās atlaiž rokas un satver svārkus. Puisis veikli apdejo meitu rindu pusotra apļa un pēc tam nostājas rindas galā — skatuves dibenplānā (2. zīm., punktētā līnija). Meitas šajā laikā dejo 4 reizes izliciena soli un ar skatu seko puisim.

2. zīm.

3. zīm.

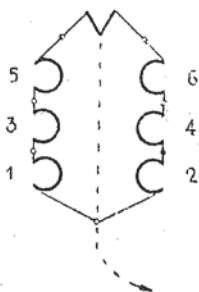
- 9.—10. t. — 2., 4. un 6. meita ar 4 palēcienu soļiem virzās pa labi, bet 1., 3. un 5. meita — pa kreisi (2. zīm., punktētās līnijas). Rokas pie svārkiem.
- 11.—12. t. — Meitas, apgriežoties virzienā pret skatītājiem (nepārinieces pa labi un pārinieces pa kreisi), dejo ar palēcienu soli uz vidu un piesit 3 reizes kājas.
- 13.—14. t. — Meitas ar palēcienu soli virzās uz pretējo pusi (3. zīm.).
- 15.—16. t. — Meitas, dejojot ar palēcienu soli, apgriežas pret skatītājiem un, virzoties atpakaļ uz vidu, nostājas, kā parādīts 4. zīmējumā.

Otrais gājiens

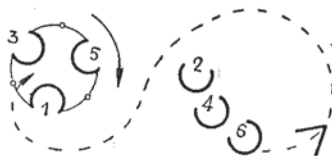
(17.—24. t. ×2)

- 17.—20. t. — Izpildāms polkas soli. Dejotāji, satvērušies rokās, izveido dārziņu (4. zīm.). Puisis izved meitas zem 1. un 2. meitas sadoto roku izveidotajiem vārtiņiem un pēc tam nogriežas pa labi. 1. un 2. meita izgriežas zem sadotajām rokām, tās atlaižot.

- 21.—24. t. — Nepārinieces, sadevušās rokās, izveido dārziņu un virzās pa kreisi (pret dejas ceļu). Pārinieces, kuras ved 6. meita, rindā viena aiz otras seko puisim (5. zīm.), kas, bēgot no sekotājam, iebēg nepārinieču dārziņā, kur viņu ierauj 1. meita.
- 17.—20. t. — Nepārinieces, dejojot dārziņā pa kreisi ar centrā ieslēgto puisi, virzās pa diagonali uz skatuves labās puses dibenplāna aizkuli-

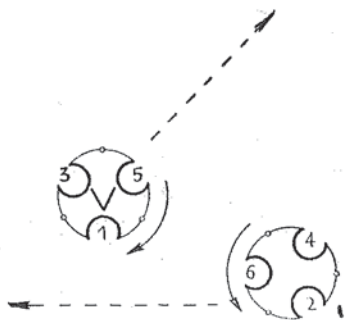
4. zīm.

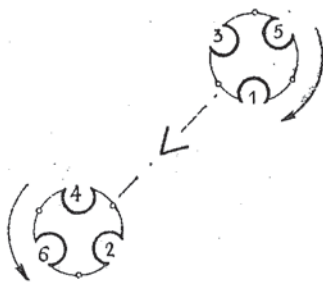
5. zīm.

sēm (6. zīm., punktētā līnija). Pārinieces, pārsteigtas no negaidītās nepārinieču rīcības, izveido dārziņu un, ejot pa labi, virzās pa skatuves priekšpusi uz tās kreiso malu (6. zīm., punktētā līnija).

- 21.—24. t. — Puisis, pārsteigts par nepārinieču pārdrošo rīcību, izraujas no viņu dārziņa un ieskrien pārinieču dārziņā (7. zīm.). Abi trijnieki turpina dejošanu dārziņā.

6. zīm.

7. zīm.

Trešais gājiens

(9.—16. t.)

- 1.—4. t. — Izpildāms polkas soli. Nepārinieces, pārvarējušas puisa rīcības izsaukto pārsteigumu, sakārtojas rindā (8. zīm.) un, satveroties uznāciena slēgtajā vidukļa satvērienā, piedejo pie pārinieču dārziņa. 1. meita ieķeras puisa kreisajā elkonī un velk viņu pa diagonali uz skatuves dibenplāna labo stūri. Pārējās nepārinieces piepalīdz. Pārinieces ātri pārvar negaidītā uzbrukuma radīto apmulsumu un arī

izkārtojas rindā. 6. meita, savukārt ieķeroties ar abām rokām puīša labajā elkonī, mēģina noturēt puisi.

5.—8. t. — Uzvaru gūst pārinieces. Viņas atvelk puisi kopā ar nepāriniecēm atpakaļ skatuves centrā.

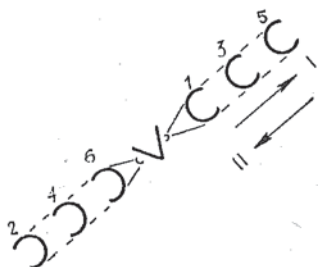
Sī cīņa jāattēlo viegli, raīti, tēlaini un galvenokārt dejiski.

Ceturtais gājiens

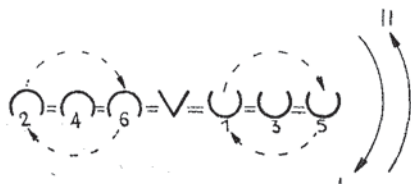
(1.—8. t. × 2)

Polkas soli

1.—8. t. — Meitas abās pusēs puisim izveido spārnus (9. zīm.) — puisis un nepārinieces nostājas ar skatu pret skatītājiem, bet pārinieces — ar skatu uz dibenplānu un elkoņu satvērienā dejo spārnos pret dejas ceļu.

8. zīm.

9. zīm.

1.—8. t. — Meitu trijnieku malējās meitas (2. un 5.), virzoties kopā ar pārējām, piedejo pie puīša un, aizdzenot 6. meitu no puīša labā elkoņa un 1. meitu no puīša kreisā elkoņa, pašas ieņem viņu vietu (9. zīm., punktētā līnija). Trijnieki izveido spārnus pretējam virzienam un pēc griešanās pa dejas ceļu nostājas piektā gājiena izejstāvoklī (10. zīm.).

Piektais gājiens

(17.—24. t. × 2)

Izpildāms polkas soli

17.—18. t. — Puisis, pārliedot labo roku krustiski pāri kreisajai, izvada meitas citu pēc citas šādi: puisis, ar kreiso roku satvēris 2. meitas kreiso roku, izvelk viņu zem labās rokas, kas sadota ar 5. meitas labo roku (10. zīm., punktētā līnija), pēc tam 2. un 5. meita virzās vijas veidā cauri pretējam trijniekam līdz tā galam; pārējās meitas pamazām virzās klāt puisim.

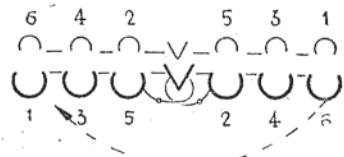
19.—20. t. — 4. un 3. meita, līdzīgi 2. un 5. meitai, virzās uz pretējo trijnieku.

21.—24. t. — Uz pretējo trijnieku virzās arī 6. un 1. meita.

17.—20. t. — Dejojāji nostājas 11. zīmējumā parādītajā izejstāvoklī. Mei-

10. zīm.

11. zīm.

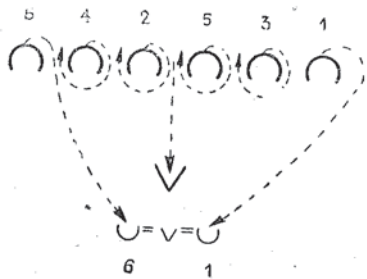
tas sadodas rokās 1. un 6. meitai malējā roka sānos. Puišis, sadodot kreiso roku ar 5. meitas kreiso roku, izvēlk nepārinieču rindu zem labās rokas, kas sadota ar 2. meitas labo roku. Pārinieču rinda pāriet uz pretējo pusi (11. zīm., punktētā līnija).

21. t. — Visas meitas atlaiž rokas, ieliek sānos un griežas uz vietas apkārt pa labi. Puišis dejo uz skatuves priekšpusi, rokas sānos.
 22.—24. t. — 6. un 1. meita, atdaloties no rindas, seko puišim, kas turpina dejojot uz skatuves priekšpusi. Pārējās četras meitas griežas uz vietas (12. zīm.).

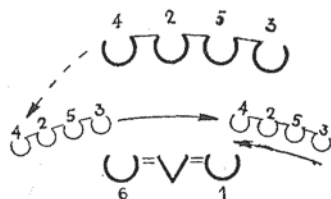
Sestais gājiens

(9.—16. t.)

- 9.—12. t. — 6. un 1. meita, piedejot pie puīša, ieķeras katra savā pusē viņa elkonī (malējās rokas pie svārkciem). Trijnieks izpilda pirmajā gājienā aprakstīto izlēciena soli, sākot ar labo kāju. Pie pirmā soļa 6. meita, nedaudz paceļot svārku malu uz augšu, parāda savas raibi izrakstītās zeķes. Pie otrā soļa savukārt 1. meita parāda savas ne mazāk izrakstītās zeķes. Notiek puīša «pārliecināšana».

12. zīm.

13. zīm.

Aizmugurējās meitas, sadevušās rokās, dejo polkas soli uz skatuves priekšplāna kreiso pusi (13. zīm.) un, nostājoties trijniekam labajos sānos, 12. taktī sasit plaukstas, tā izrādot savu sašutumu par abu meitu aušību.

- 13.—16. t. — Trijnieks turpina izlēciena soli. Četrinieks pāriet otrā pusē trijniekam un 16. taktī sasit plaukstas.

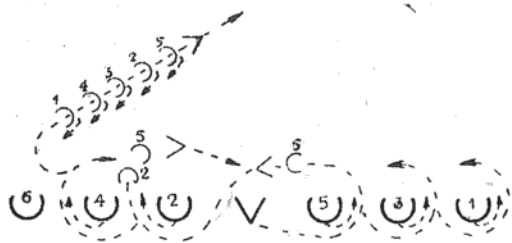
Septītais gājiens un allzģājiens

(Sākot ar 17. t., kamēr dejojāji aiziet)

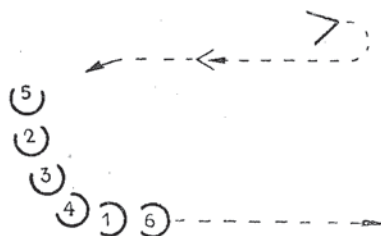
- 17.—18. t. — Četrinieks, redzēdams, ka ar šādu sašutuma izrādīšanu vienkam nav panākams, atstumj 1. un 6. meitu projām no puīša un ieiet vidū starp viņām un puiši (14. zīm.). Abas atstumtās sadusmotas atkāpjas.
 19.—24. t. — Puišis, veidojot astotniekus, apdejo vispirms 5. meitu, kas izgriezusi seko viņam, pēc tam apdejo 2. meitu, kas izgriezusi savukārt seko 5. meitai un puišim. Puišis tā apdejo 3., 4. un 5. meitu un pievieno viņas savai rindai.

17.—24. t. — Puisis turpina vest meitas. 6. meita, galīgi saskaitusies, novēršas no puīša, kas atļāvies viņu atstāt pēdējo. Puisis nedomā apdejojot dusmīgo meitu un, uzsvērti novēršoties, aizved rindu pa diagonāli projām (14. zīm.).

1. meitai rindas galā dejojot garām 6. meitai, pēdējā dod zīmi 1., tā savukārt pārējām, un visas sākuma uznācienu satvērienā seko 6. meitas vadībai. Meitas lepni dejo projām uz otru pusi (15. zīm.). Vadošajai (6.) meitai rokas sānos. Puisis, neko nenojauzdams, pacīlātā pārākuma apziņā turpina gājienu pa diagonāli uz labajām dibenplāna aizkulisēm, līdz pamana, ka paliek viens. Pārsteigts viņš mēģina noķert projām ejošās rindas pēdējo — 5. meitu, bet, protams, velti. 5. meita aizdejo apmierināta un izsmejoši paskatās uz puisi.

14. zīm.

15. zīm.

Izliciena solis

1. t. — Uz «viens un» — kāju ar palēcieni izliek sānis uz papēža (1., 3. un 5. meita izliek sānis kreiso kāju, bet 2., 4. un 6. — labo kāju).

Uz «divi» — sānis izlikto kāju noliek atbalsta kājai aizmugurē trešajā pozīcijā.

2. t. — 3 kāju piesitieni (1., 3. un 5. meita piesīt kreiso, labo un kreiso kāju, lai pēc tam sāktu izliciena soli ar labo kāju, bet 2., 4. un 6. meita piesīt labo, kreiso un labo kāju, lai turpinātu izliciena soli ar kreiso kāju).

VIENS PUISĪTIS MEITIŅĀM

J. Ķepiņa apdare

Polkas tempā.

mf

f